

I E L T E A T R E

LES ESTRENES

"La Temptació" de Ch. Méré, al Teatre Romea i **"L'admirable Crichton"**, de J. M. Barrie, al Teatre Novetats.

Charles Méré, en *La Temptació*, igual que en *La Danse de Minuit*, igual que en totes les seves obres, posa en joc tots els recursos, totes les astúcies, totes les habilitats de què pot disposar un autor teatral que, com ell, és ben lluny d'ésser un debutant, domina d'una manera absoluta el mecanisme del seu art i es sap de memòria tots els efectes que pot treure de cada escena, de cada situació.

Però aquesta mateixa habilitat, aquesta mateixa mestria que permet a Méré la creació de qualsevol conflicte, el seu plantejament segur, el seu descabellament precís, el seu acabament just, amb una perfecta gradació d'escenes, amb una exacta dosificació dels sentiments i els pensaments, de les passions i les reaccions amb què confecciona els caràcters dels seus personatges, se'ns fa massa visible; ens adonem massa de l'artificiositat que mena tota l'acció. En el teatre de Méré, més aviat que una atenció per la veritat psicològica i la seva persecució, trobarem una intel·ligent artificiositat al servei d'un partit pres completament convencional.

Tot amb tot, *La Temptació* ens ofereix un bon joc d'escenes i situacions. De vegades una alenada de patetisme anima de bo de bo els seus personatges, el joc dels quals és en general molt més volgut i recercat que no necessari. El tema entorn del qual es mou l'acció — el remordiment i la vergonya de Jourdan pel seu delict — és ben suggestiu i arriba a nosaltres excel·lentment expressat. No obstant, veiem prou bé que la confessió del secret ens és escamotejada en l'escena del segon acte sense altra veritable necessitat que la justifici sinó la voluntat deliberada de l'autor. Encara que trobem que n'hi ha ben bé prou i que és aquesta la que ha de regir i encarrilar qualsevol obra, ens sembla també que cal fer de manera que no es faci notar tant.

Alternant amb escenes d'una bona qualitat com la de la nova de la mort del senyor Berge, la de la confessió de Jourdan davant de Brinon i la que ara és muller d'aquest, i d'una manera notable aquelles en les quals veiem la noble pietat de Brinon davant la decadència a què s'ha deixat anar Jourdan, en trobem d'altres que voregen de massa prop el melodrama sentimental. Una d'aquestes, carregada amb tot el virus del sentimentalisme més perillós per a la dignitat de l'obra, és la de l'acabament, per arrodonir el qual no ens falta res absolutament, des de l'anunci d'un infant que Irene sent gloriarse d'una filla que li assenyalava el camí del seu deure, després dels generosos ofers que li ha fet el seu marit perquè pugui anar a cercar la felicitat al costat del que pretén ésser el seu amant, fins al suïcidi d'aquest, amb l'anunci del qual cau la cortina.

Malgrat aquestes objeccions que hi fem, indubtablement el conjunt de *La Temptació* és d'un to i d'una tenue que no perdrien pas res si fossin incorporades d'una vegada a la nostra escena. Fou estrenada a París l'any 1924, per Mme. Sergine, i amb molt bon èxit, però potser a hores d'ara no era pas cosa de massa urgència traduir-la al català. I tant de llavors com d'avui, creiem que hi ha coses força més importants per portar-nos. Fet i fet, Méré, encara que no sigui, ni de molt, una valor negligible dins el marc del teatre francès — més ben dit, parisenc — actual, no creiem pas que hagi d'ésser amb les seves obres que s'ha de revifar la nostra escena.

La interpretació, cal dir que és portada amb molta amor i comprensió per tota la companyia? Quant a la traducció, aconsellàrem al senyor Vilaregut una mica més de cura en el seu vocabulari.

Potser no trobarem en la traducció de *L'admirable Crichton* per Joaquim Montero les mateixes faltes que esmentem a la de *La Temptació* de què acabem de parlar, però, dit sigui de passada, tampoc no podem observar-hi una correcció excessiva. Incorreccions semblants al seu fet d'una manera riquíssima. Val a dir també que la correcció no és pas cosa que hagi preocupat mai massa el senyor Montero. De totes maneres, allò del *coriol del deure* amb què aquest senyor tradueix el *fair play* anglès l'any 1921 quan ens presentà aquesta obra a Romea, ha desaparegut ja. Sempre s'hi ha guanyat alguna cosa.

La fina amargor que traspuja *L'admirable Crichton* i l'agut humorisme que corre per totes les seves escenes, resisteixen el pas dels anys d'una manera admirable. Estrenada aquesta comèdia, del més autèntic accent anglès, al teatre del Duc de York, a Londres, l'any 1902, es manté amb tota la frescor i tota la vivacitat amb què va néixer. Quantes i quantes obres fàrciques de transcendentalisme, bastides amb els problemes més truculents, amb els conflictes més esgarifosos i amanides amb tota la fraseologia que per aquests casos s'acostuma a estilar pels escenaris, estrenades per aquells anys, aguantarien avui una reposició sense que ens fessin partir de riure o ens avorressin esplèndidament?

L'admirable Crichton és una obra treballada sobre conflictes etèrns, està impregnada de valor humà, profundament humana, i per això està molt més a la vora d'ésser una cosa clàssica, una cosa per sempre, amb tot i que sigui més divertida — no és pas aquesta, però, la seva principal valor — que no pas trágica, que qualsevol d'aquelles elucubracions filosòfiques i redemptoristes amb què tantes vegades hom ha agredit el pobre espectador.

La presentació, força acurada, i la interpretació molt bé, com estem acostumats a veure d'aquesta companyia.

JOAN CORTES

El "Coup de Crochet"

Potser no us ha caigut mai sota la mirada, a la secció d'*Offres d'emploi* de les *Petites annonces* d'un diari parisenc, un de redactat així:

«A LA FOURMI, tous les soirs et les samedi et dimanche en matinée, il est offert deux prix de 50 francs et un de 20 francs aux amateurs lauréats du concours du COUP DE CROCHET.»

Doncs bé, més que aquest anunci, la popularitat que ha aconseguit el truc del «coup

Com es veu, la justícia del procediment no ofereix lloc a cap mena de dubtes. I, fet i fet, més val un fracàs en una prova així, que no pas en un debut solemni.

Però sempre hi ha ànimes sensibles, i aquesta vegada, les ànimes així s'han dirigit al ministre del Treball i al prefecte de Policia denunciant-los els concursos del «Coup de Crochet». És veu que aquells dos alts funcionaris tenen altra feina o són gent d'*esprit*, perquè han fet completament el sord, i les sessions del «Coup de Crochet» prossegueixen cada dia amb més públic i amb més aficionats a pujar a l'escena.

Modistes que pensen eclipsar la Mistinguett o la Vix, negres més contorsionistes que la Baker, russos amb més veu que Txaliapin, «ditts» que els noms de Mayol i de Chevalier no deixen dormir, es brinden de bona gana a ésser terriblement abroncats per un públic que hi va per això precisament, però que també, en general, sap donar proves d'imparcialitat i àdhuc de benevolència.

Es clar que són més difícilment controlables les reaccions d'un públic, sotmès a l'acció del contagi, que les d'un jurat; però, essent al cap i a la fi el públic qui decideix sense apel·lació en les qüestions d'espectacles, en el fons la iniciativa del «Coup de Crochet» és d'una gran justícia i pot evitar moltes vides fracassades. Hi ha coses que aparentment no semblen més que per passar l'estona, capaces de posseir un abast més llarg.

La qüestió és que amb aquest truc, *La Fourmi* s'omple cada nit i a París no pot pas considerar-se «à la page» qui no hi ha entrat i s'ha fet els tips de riure i de cridar que són de rubrica.

Ara bé, el que fóra curiós de provar, és si una tal experiència és possible a Barcelona. Em sembla que cal estar posseït, no

El públic en funcions de jutge

de crochet» és la millor propaganda de *La Fourmi*, un music-hall estil avantguerra, és a dir, estil francès, perquè el music-hall de la postguerra és estil americà més o menys autèntic.

El fet és que, cada nit, tot París acut a *La Fourmi*, i d'aquesta obligació no se n'escapa cap turista de marca que passi per la capital francesa.

El «Coup de Crochet» ha tingut tant d'èxit, que d'altres locals n'annuncien de semblants: el «Coup du Lion», el «Coup de l'Eteignoir», etc. Però l'original, l'autèntic, és el «Coup de Crochet».

El truc aquest és ben senzill d'explicar. Després d'uns quants números professionals, el «chanteur» Gabriello s'avança sobre l'escena i invita els aficionats que es creuen posseïr condicions, a demostrar-les dalt de l'escena, prenent el públic per jutge.

Tot el món està ple de persones d'ambdós sexes fermament convençudes que, amb una mica de sort, podran igualar, si no sobrepassar, els noms més cèlebres en els cartells de tots els espectacles que per entendre'ns anomenarem lírics. Un celobert o un taller en són moltes vegades una prova. Doncs bé, *La Fourmi* ofereix als ciutadans de París la possibilitat de provar la seva veu i tenir un tast de l'opinió del públic. Aquest, erigit en jutge, aplaudeix o xiula, o simplement crida: «Crochet!», i aleshores, atenent la indicació del poble sobirà, s'avança d'entre batidors una enorme mà de cartó guarnida d'un ganxo, que retira suauement el cantant fracassat. Així moltes preteses esperances de l'escena francesa han vist aterrar-se llurs somnis, sense poder dar la culpa de la incomprensió amb què topen, a l'estretor de mires dels empresaris o a la malvolença dels artistes arribats, gelosos de l'ombra que se'ls pugui fer. És el públic, un públic de debò, el que pronuncia les seves sentències inapel·lables.

Un aspirant a divo

sols de molta confiança en les pròpies dots artístiques, sinó també d'un menfisme per les coses que tenen escassa importància no és pas una característica racial, per anar-se a exposar davant d'un públic amic de fer tabola. La gent d'aquí s'estima més, en tot, fer d'espectador que d'actor. I encara, quan fa d'espectador, és la que troba més sovint que l'han estafat. Fet i fet, el «Coup de Crochet» és una institució de puríssima democràcia.

J. SOLER

"MIRADOR" TEATRAL

Per seguir el costum, els teatres tots de Barcelona en general i, particularment, el Novetats, el Romea i l'Espanyol, es preparen per a donar la màxima solemnitat al Dissabte de Glòria, o sigui a la inauguració de la temporada de primavera.

A Novetats han escollit la famosa obra de Marcel Pagnol *Marius*, aplaudida a les cinc parts del món i no fracassada enlloc. A París se n'han donat 800 representacions una darrera l'altra. Fora de la comèdia *Topaze*, del mateix autor (908 representacions), del vodevil *Tire-au-flanc* i de les operetes *Phi-Phi* i *Rose-Marie*, no es recorda a la capital francesa, des de fa vint-i-cinc anys, un cas semblant.

En Sagarra està enllestint la traducció. L'autor assistirà a l'estrena.

A Romea estan assajant ja *Els Criminals*, de l'autor alemany F. Bruckner. Ha fet la traducció Milla-Raurell. Es tracta d'una obra molt atrevida de fons i de forma, i també de presentació. Aquesta figurarà l'interior d'una casa, amb set departaments, al primer i tercer acte; al segon, veurem l'escenari dividit en diversos tribunals de justícia. Després d'*El Carrer* i d'*Els Criminals*, quan a Romea anuncien una obra moderna, no haurem de preguntar quants quadros té, sinó quants prestatges!

A l'Espanyol sembla que estrenaran *L'Equipage*, adaptació teatral de la coneguda novel·la de guerra de J. Kessel. Sembla, i no ens estranya, que En Santpere i la seva gent posaran especial atenció en els sorolls. Tampoc ens estranya la referència que el títol de l'obra sigui, en català, *L'Equipage*. Els diaris ja n'han dit alguna cosa.

Teatre Català Novetats

Dia 28 i 29
dos únics recitals

RAQUEL MELLER

Es despatxa a comptaduria

PROXIMAMENT

Una fantasia de l'esdevinidor

1980

PRODUCCIÓ

FOX

SONORA

LA MÚSICA

C. Badia d'Agustí

Un recital de Concepció Badia d'Agustí, l'eminent *liederista* catalana, és una festa d'art de tan rara i exquisida qualitat, i les seves aparicions a la sala de concert ens són concedides amb tan avara mesura en el decurs de les temporades, que convé de senyalar amb pedra blanca el seu concert de dissabte passat al Palau de la Música Catalana.

Concepció Badia d'Agustí

En rigor, però, no ens hauria de sorprendre que no es prodigui gaire en públic una artista que per la seva aristocràcia d'esperit i la passió de veritat i de sinceritat que, per damunt de tot, anime el seu art, ha de sentir naturalment una invencible repugnància a pactar amb les impureses i les exterioritats que la rutina de l'exhibició acaba per imposar, sembla que fatalment, al virtuós professional.

Hauríem de ressuscitar el just concepte i reivindicar l'antiga noblesa del títol de dilettant — que la decadència de la «professió» més encara que la de l'«afició», en els nostres temps, ha tenyit d'un to despectiu — com un culte platònic i fervorós a l'art de la música per mitjà del seu exercici idealista i desinteressat, si volguéssim aplicar-lo com un timbre d'honor a l'art tan pur de Concepció Badia d'Agustí, que ens sentim d'acord a qualificar d'únic amb l'il·lustre Amadeu Vives, subscrivint els justos i ponderats conceptes amb què aquest mestre prologava el programa de la sessió que comentem.

L'art de Conxita — com familiarment l'anomena el cercle privilegiat de les seves amistats que més sovint té el goig de poder admirar-la en privat — és un art íntim, interior, expressiu, fet essencialment per a la intimitat.

El seu cant no coneix ni necessitat aquella complicada ciència d'un maquillatge que serveix per a donar un esclat fictici a l'art de la disseny, destinat a brillar a la llum crua de la bateria elèctrica.

El tresor de la seva veu és tan ric que ens el pot presentar — gairebé gosaríem dir a l'estat natural — sense cap mena de *fardeig* que enteli la seva pristina puresa. D'aquí ve, sens dubte, aquella sensació singularíssima de gràcia i de frescor silvestre que ens produeix aquesta veu sense màcula i d'una transparència cristal·lina, que us amanyaga amb una dolçor i una tendresa de timbre d'un encis indescriptible.

Les meravelloses dots naturals d'aquesta artista estan posades al servei d'una fina intel·ligència i d'una musicalitat de primer ordre. Així, les seves interpretacions, a més a més de la magnífica qualitat sensual del resultat vocal, es caracteritzen per la rara intensitat de l'emoció lírica que hi posa, tant com per l'afinat sentiment de l'estil i la intuïció que li fa trobar tothora l'accent just i el gest que subratlla sense exagerar.

El programa que Conxita ens oferia dissabte passat comprenia una extensa sèrie de cançons, àries, *lieder* i *tonadillas*, seleccionades amb un gust excel·lent i un concepte molt exacte de les seves millors facultats.

Les fines cançons del segle XVIII, no menys que l'aria admirable de Querubí de *Les noces de Figaro*, de Mozart, encaixen de la manera més feliç amb el seu temperament i foren cantades amb una lleugeresa i una gràcia exquisides. El cicle de

la *Vida amorosa d'una dona*, de Schumann, Conxita el canta i el viu amb una emoció — gairebé estariam temptats de dir autobiogràfica — que s'encomana a l'auditori. La seva ànima de gran artista sap donar a aquests poemes un to d'una veritat i d'una puixança d'evocació inoblidables.

La tercera part del programa incloïa diverses *Tonadillas* i *Canciones amorosas* de Granados, i tres *Canciones epigramáticas* i *Joc d'infant* d'Amadeu Vives. Granados i Vives han creat amb aquestes peces un gènere líric nou en molts aspectes, per bé que enllaçat en esperit amb la millor tradició de la gloriosa *tonadilla* espanyola. És un gènere, d'un to més lleuger i més fàcil que el *lied* alemany o la *mélodie* dels francesos, que aquests mestres han sabut dotar de rares qualitats d'elegància i distinció, d'un sabor típic pronunciadíssim i d'una picanteria de ritme i d'inventiva melòdica que li donen una fesomia netament espanyola, inconfusible.

Per la gràcia perfecta del cant i la justesa amb què subratlla amb el ritme i amb la dicció la intenció de la paraula, Conxita fa d'aquestes obres una creació inimitable. Les ovacions sorolloses amb què foren rebudes obligaren l'artista a repetir-ne algunes d'elles.

Admirablement secundada al piano per l'excel·lent Alexandre Vilalta, Conxita Badia d'Agustí obtingué, doncs, un triomf brillant amb aquest recital, rebent constantment les més caloroses demostracions d'admiració d'un auditori entusiasta que no es cansava de demanar-li ampliacions del programa.

Ens felicitem d'haver tingut altra vegada el goig d'admirar l'art exquisit de la nostra gran cantant i no podem deixar de consignar el nostre agraïment envers els organitzadors d'aquest recital, que ens han proporcionat aquest goig, del qual no voldríem veure'ns privats tant de temps, d'ara endavant.

ROBERT GERHARD

En la sessió que celebrarà aquesta nit «Audicions Intimes» a la Sala Mozart, el famós quartet Genzel de Leipzig farà sentir dues obres cabdals de la literatura quartetística contemporània: l'*opus* 22 de Paul Hindemith, la figura més destacada de les noves promocions musicals alemanyes, i el segon quartet de Béla Bartók, el mestre hongarès del qual no hem pogut sentir encara cap obra tan representativa com aquesta. Són tan escasses les ocasions que se'ns ofereixen a Barcelona, de conèixer le obres veritablement importants de la producció musical moderna, que no podem deixar de senyalar l'interès excepcional de la sessió d'aquesta nit.

Teatre Català ROMEA

Companyia catalana VILA-DAVI

Dijous 26, tarda, a les 5. Última representació del teatre per a infants

ELS TRES TAMBORS

Nit, a les 10'15

LA TEMPTACIO

Divendres, dissabte i diumenge últims dies de la temporada. — Diumenge Comiat de temporada d'hivern. Colossals programes, tarda, a les quatre única secció.

Filharmonica de Barcelona

Direcció artística: JOAN MANÉN

Cinquè concert, demà passat dissabte a les 6 en punt de la tarda, presentació del notable violinista,

HENRY TEMIANKA

SALÓ DE FESTES DE L'HOTEL RITZ

Exclusivament per als socis. Inscripcions: Casp, 40, entr., de 6 a 8 tarda.

Conway Tearle
Virginia Valk
Ricardo Cortez

Avui i cada dia en els Cinemes:

Paris

Rosselló

la pel·lícula del dia:

EL ZEPPELIN PERDIDO

EL CINEMA

UN BON FILM SONOR

"Melodia del món"

Els més reeixits dels noticiaris americans empal·lideixen si els confrontem amb aquesta sorprenent realització de Walter Ruttmann que és *Melodia del Món*, film que nosaltres presentarem a Barcelona la nit del divendres passat, en la nostra sessió de cinema. Ens troben, en considerar aquest film, enfront d'una obra sense parió per la seva factura, qualitat d'inspiració i tema fonamental. Una obra original que no s'assembla a cap altra.

El món a què es referix Ruttmann no és

ocupa, la veiem combregant en idèntiques necessitats i aspiracions. Treballs i jocs, arreu els mateixos en el fons, i el cinema, relligant les coses més distanciatades per l'espai i fent-nos tangible la melodia profunda del món.

Veient el film, moltes persones hauran pensat que en el món hi ha moltes coses repetides i hauran cridat la monotonia que descobreix aquesta constatació. No crec que sigui del cas posar per això la cara llarga. Aquesta repetició diu la serietat i la importància en conseqüència, del que es repeteix amb tanta constància. Aquesta repetició, insistim, descobreix endins les diferències fonamentals, la unitat genèrica que uneix els homes i que fa que la Humanitat sigui alguna cosa més que una noció nominal. Sota aquest nom hi ha una realitat biològica.

Si la poesia aconsegueix un dels seus destins essencials quan relliga fets que ens apareixen distanciatats sota el nostre ull utilitari, orientat vers la pràctica, no cal dir com aquest film és substancialment poètic i com en ell trobarem fàcilment materials per un sens fi d'imatges poètiques. Els exemples estan a l'abast de tothom, o més ben dit, el film obliga a pensar-hi; m'abstinc, doncs, de presentar-ne espècimens.

En temps del film mut, Walter Ruttmann havia realitzat una *Sinfonia d'una gran ciutat*. Ara ha pogut emprar el registre de sons pel seu film que porta un nom musical.

Ha juxtaposat els sons anàlegs. Ha descabellat una sèrie d'imatges sota una mateixa melodia. Ha fet acabar per un individu una cosa que un altre havia començat. Corre per tot el film una espècie de simfonia lliure i moltes vegades hem de pensar que són els sons que han suggerit a l'autor l'escena corresponent.

Les escenes, totes elles independentment del contingut i de llur valor humà, són sense excepció un èxit de fotografia. No són mai inferiors, per exemple, a les de *Roma sentinella*, que hom ha considerat aquests darrers dies com el màxim del virtuosisme tècnic. L'obra de Ruttmann, sense dubte de cap mena, té una altra envergadura i una major importància que l'obra d'Eisenstein.

Molt es pot esperar d'un home com Ruttmann, que amb aquest film, la seva primera realització sonora, ha comprès ràpidament el partit enorme a treure de les noves possibilitats tècniques del cinema, d'un home que reuneix en una sola personalitat tants talents distints i que és capaç d'ofrir-nos en una obra que és un debut, *Melodia del món*, un film que és potser el més original, si no el més important, que el cinema sonor ens ha ofert d'ençà de la seva naixença.

JOSEP PALAU

Ja ho sabeu...

— que Jesse L. Lasky ha desmentit formalment els rumors segons els quals la Paramount havia rescindit el contracte amb Clara Bow a conseqüència d'un procés amb la seva ex-secretària, Daisy de Voe?

— i que, per acabar-ho de provar, anuncia un nou film de Clara Bow, *Kik Ju*, tret d'una obra de W. Mack?

— que Erich Pommer té en projecte un film sobre Monte Carlo?

— que la novella de Dreiser, *Una tragèdia americana*, que Eisenstein havia de filmar, ho serà per von Sternberg?

— que aviat tindrem un altre cinema al Passeig de Gràcia? Es veu que això del sonor de moment és un èxit. En aquest cinema veurem *Els dos mons*, que és un film molt important de W. Dupont. Conflite de races, jueus i cristians.

EN LA MORT D'UN GRAN DIRECTOR

F. W. MURNAU

Víctima d'un accident d'automòbil, F. W. Murnau ha mort a Hollywood, a l'edat de quaranta dos anys.

Amb la mort de l'eminent director alemany, el cinema mundial perd un dels homes més valuosos, i aquesta pèrdua és tant més lamentable si hom considera que la mort se l'enduu jove i en plena maduresa.

Costa molt poc descansar damunt dels llorers dels altres i és molt còmode vegetar a l'ombra de llurs adquisicions. Murnau, en canvi, fou sempre la inquietud personi-

diu un personatge d'Ibsen, consisteix aquí en què l'acomienien i, privat de l'uniforme que mantenia la *illusió vital*, veiem la seva ruïna moral.

Murnau en aquest film havia aconseguit una expressió purament visual, és a dir, la supressió de tot rètol, orientació en la qual persistí i que el situà tot seguit com un enemic del parlat.

Tartuf, èxit de sobrietat, amb una rica notació psicològica, és, situat a la seva època, un petit *chef-d'œuvre*.

Murnau voltat dels protagonistes d'*Els quatre diables*

ficada, sempre dominat per un incansable esperit de recerca. Els que es plauen a senyalar els defectes — evidents — d'algunes obres d'ell, no han d'oblidar que moltes vegades val més inventar, encara que tot seguit no s'aconsegueixi la perfecció, que no pas repetir-se aprofitant el treball d'altri.

Després d'haver estat tota la vida un campió decidit del cinema de composició que cerca el control absolut de si mateix, en l'atmosfera regular i prevista dels estudis, heus ací que ara Murnau acabava un film sobre les illes paradisíques, el seu debut en el cinema a l'aire lliure, substitució de la composició per l'observació.

L'obra de Murnau té un valor triple. Té el valor que li pertoca en si, valor intrínsec que tots gustem en els seus films que sempre es reueuen amb profit i fruïció. Té el valor en el seu començ d'haver incorporat al cinema els corrents que per allí l'any 20 ventilaven l'estètica germanica. Té, finalment, el valor de la seva dilatada irradiació, influenciant la marxa global del cinema i compromentent avantatjosament el seu destí.

Murnau debuta l'any 1918. La seva obra no és pas molt nombrosa i quasi tota ella coneguda a Barcelona.

El reclam que representa el nom de Jannings ha fet possible que films més aviat difícils com *L'Últim* i *Faust* gaudeixin d'una innegable popularitat.

A més d'aquests dos films, coneixem de la seva producció europea *Tartuf*, exhumat de l'oblit a què semblava condemnat per la sessió inaugural del B. F. C., i també *Nosferatu*, recentment estrenat, encara que, en nom de la veritat sigui dit, en una versió revisada i corregida per mans estranyes, obeeix exigències de la sonorització.

Voler figurar el món del fantàstic que tant es resisteix a una materialització que el faci palpable, és una temptativa que sembla destinada a avortar. Però de *Nosferatu* en resta com un valor que no podem perdre, el curiós sentiment de la Natura lligat pel romanticisme alemany i que anima l'espectacle d'aquesta cinta.

En *L'Últim*, Murnau ens fa assistir a la grandesa i decadència d'un simple porter d'hotel, que sota el seu imponent uniforme es revesteix d'una personalitat tan altiva com il·lusoria. La reclamació de l'ideal, que

En canvi, *Faust*, tot i estar ple d'encerts, d'afirmar absolutament una imaginació plàstica de gran qualitat i un domini de les llums que ningú no ha pogut imitar, resta una obra inferior. Jannings hi fa un Mefistòfil ridícul; l'esperit gothià és absent.

Amèrica, en aquell temps, amb un instint segur que s'agermana amb una absoluta preocupació de tot esteticisme, ens trametia el seu rengle imponent de films. Els noms flamejants de Douglas, Chaplin, William Hart, Lillian Gish, etc., portaven al món una novetat sense engrunes de coses velles de cap classe. A Alemanya, en canvi, hi ha qui s'embarga amb les possibilitats del nou art naixent, però no vol abandonar el teatre, la pintura, la literatura. Reminiscències teatrals, literàries, pictòriques, tendències estètiques del moment, tot a la barreja, vol entrar en el món cinematogràfic. Aquest és el primer estil de Murnau, solidari d'un moment de la història del cinema. Errors i encerts, i aquests senyalen un talent, que aquells no poden dissimular.

Murnau va a Amèrica. Es parla de milions de dòlars, d'una confiança il·limitada atorgada al director alemany per William Fox. Arriba el primer film americà de Murnau: *Albada*, i constitueix la sensació de l'any. La crítica no regateja els elogis, però és lenta en la comprensió profunda de l'obra. *Albada* és un film que no us fatigueu de veure i meditar. Fer un anàlisi minuciós d'aquest film equivaldria a analitzar el cinema mateix.

La producció americana de Murnau ha promogut bastants comentaris aquí mateix; la data d'aquests comentaris és prou recent perquè ara ens calgui insistir, per bé que el tema és prou vast. Tothom està d'acord en pensar que Murnau relliscà en *Els quatre diables*, però per remuntar tot seguit amb el seu film següent, *El nostre pa de cada dia*, la primera meitat del qual és un dels fragments més perfectes del cinema.

Murnau era originari de Breslau. Possaïa una extensa cultura i estava en relacions personals amb gran nombre d'intel·lectuals europeus.

Era una de les figures més simpàtiques del cinema, i el seu nom sobreviurà llarg temps en la memòria de tots els seus nombrosos admiradors.

J. P.

PANORAMA

La nostra darrera sessió

Divendres passat celebrarem al Cinema París la nostra quarta sessió de cinema d'enquany. Per aquesta vegada no podem escriure aquella frase de consuetud: «la sessió es descabellà d'acord amb el programa anunciat», perquè a més del que varem prometre des d'aquestes pàgines, obsequiarem — aquesta és la paraula justa — el nostre públic amb la projecció del film sonor de Walter Ruttmann: *Melodia del món*.

Ens ocupem d'aquest film aquí mateix. Tothom restà encisat d'aquesta estrena que aporta una modalitat original en el cinema sonor.

El món contra ella convencé també la nombrosa concurrència que omplia completament el local, i això no és una frase, sinó una veritat.

El film de Stan Laurel i Oliver Hardy i la curiosa visió retrospectiva de la capital francesa completaven el programa.

L'adaptació musical d'*El món contra ella* anà a càrrec del mestre Víctor Granados. Creiem sincerament que aquest treball d'adaptació és una de les coses més meritories i reeixides de la seva bona labor professional. La música marcadament vienesa de *fi de segle*, César Frank i Haydn foren els materials emprats en aquest acompanyament que amb gran justesa seguí l'acció.

Els discos, adquirits especialment per aquesta sessió a la casa Fills de G. Puig.

Lupu-Pick ha mort

Segurament aquest nom sonarà a poquíssims aficionats al cinema, ja que només ha estat projectada una pel·lícula seva a Barcelona: *El Rail*, i encara una sola vegada en sessió especial i, dit sigui de passada, amb escassa satisfacció del públic.

Que sapiguem, altres films seus són: *El darrer fiacre*, on el mateix autor feia d'actor; *La nit de Cap d'Any*, combinació de dos temes: la maternitat gelosa i l'oposició del dolor i l'alegria general; *Napoleó a Santa Elena*, amb argument de Gance.

Des de fa alguns mesos, Lupu-Pick treballava en el seu primer parlat: *Gasshauer*, que sembla haver deixat acabat.

Comparacions

The Observer, setmanari londinenc, parlant del film de Chaplin, *Les llums de la ciutat*, ha dit:

«Ja fa dos anys i mig que el film parlat s'ha implantat entre nosaltres; en aquests trenta mesos, només hem vist un altre film que pugui ésser comparat a *The City lights* sobre els dos punts següents: la concentració de les impressions sobre el que és essencial i la creació de la vida amb les primeres matèries del *studio*. Aquest altre film és *Sous les toits de Paris*, una producció en què els mètodes de René Clair es troben cada cop més estretament amb els del Chaplin d'avui, perquè el buri novel·lesc de Clair tendeix cap a la punta seca, precisament quan l'humor de Chaplin s'endolceix amb una punta de romanticisme.

Aquests dos directors són gairebé els dos únics, avui dia, que saben traduir llurs idees en imatges pures sense cap verbalisme de literatura, de teatre o de sermó social. Són absolutament els únics que tenen en llur psicologia aquella penetració del còmic, aquell sentit just del moviment, del gest o de la pausa que revelen el fons còmic de l'ànima humana.

De tots dos, Chaplin és l'artista més segur, perquè fa remarcar allò que Clair encara no ha assolit mai de dar-nos del tot: el sentit del *desabús* que hi ha en el fons del seu riure; sempre hi ha, en el fons dels gestos de Chaplin, una sensibilitat i una emoció que s'esmunyen de tota raó lògica, i això és el que fa d'ell el primer *clown* del món.»

"STUDIO CINAES" (KURSAAL)

Presentarà, demà, divendres, a les 22,

Un film de E. GIMÉNEZ CABALLERO:

"Esencia de Verbena"

Un assaig d'EUGEN DESLAW:

"Negatif"

Una superproducció francesa 1907:

"Napoleón I"

Un film del Dr. ARNOLD FANCK

"Tempestad sobre el Mont-Blanc"

Es despatxen localitats sense recarrec al KURSAAL, cada dia, de 5 a 7

SIGUEU EL NOSTRE PUBLICISTA I GUANYEU 500 pessetes

S'adjudicarà un premi de 500 pessetes al millor dibuix, al nostre parer, que anunci la pel·lícula «Sevilla de mis amores».

Els dibuixos hauran d'ésser fàcilment reproduïbles en la premsa, ésser realitzats solament amb tinta xinesa i tenir relació perfecta amb l'esperit de la pel·lícula.

Llur text ha de reduir-se al següent:

Ramón Novarro

canta i parla en espanyol en

Sevilla de mis Amores

producció Metro Goldwyn Mayer

El dibuix premiat haurà de reunir, al nostre judici, les millors condicions d'exactitud, vistositat i eficàcia i passarà a ésser de la nostra exclusiva propietat per a tota classe de reproducció.

L'anunci premiat serà oportunament reproduït pels principals periòdics de Barcelona en una data que serà avisada prèviament.

Tots els dibuixos presentats hauran d'ésser lliurats en les oficines de publicitat de Metro Goldwyn Mayer, carrer de Mallorca, 220, abans del dia 31 de març, a les 8 del vespre, en què fineix el termini d'admissió i els dibuixos no premiats quedaran a disposició de llurs autors.

Aquest premi pot quedar desert en el cas que no es presentés cap obra que ens agradi.

HEUS ACÍ ELS DOS

films que per la seva vàlua han estat seleccionats per a la INAUGURACIÓ del CINE FANTASIO, Passeig de Gràcia, 69

Una obra d'art de WALTER RUTTMAN:

LA MELODIA DEL MUNDO

Marc escènic: el món. Intèrpret: la Humanitat i la deliciosa comèdia parlada en espanyol:

ASI ES LA VIDA

per Josep Bohr, Lolita Vendrell i Delia Magaña.

LES ARTS DISCOS

ACTUALITATS

Iu Pasqual

Iu Pasqual té el do de la persistència. Una vegada assolit el seu valuós mestratge, un cop formada la seva visió, s'ha limitat després a seguir fidelment una determinada concepció pictòrica, sense embrancar-se en altres possibles facetes que, probablement, ens podria oferir el seu remarcable temperament.

En aquesta disciplinada conseqüència podríem dir que radica l'excel·lència, però també un cert uniformisme, de la seva pintura. En aquest sentit Iu Pasqual esdevé un anti-Picasso. Davant de cada nova exposició d'aquest paisatgista d'Olot, un dels comentaris més freqüents és aquest: «pot estar molt bé, però sempre és igual». He fet aquesta remarca perquè cal destriar la qualitat de l'obra produïda per un artista de l'uniformisme, possiblement monòton, d'aquesta producció. El fet que les successives exposicions de les teles d'Iu Pasqual mostrin un parentiu molt afí, no ha de desvaloritzar la seva obra, la qual «pot estar molt bé, encara que sempre sembli igual».

En apuntar, al començament d'aquestes ratlles, que Iu Pasqual persisteix en una determinada concepció pictòrica, no vull dir que hi hagi manca de renovació en la seva obra. Malgrat aquesta persistència, el nostre artista sap evitar l'anquilosament. Cal, només, fixar-nos en les seves millors teles presentades en aquesta exposició: *Octubre, Tràmpol i Camí de Sant Andreu del Coll*, per adonar-nos, tot seguit, de l'evolució ascendent de la seva obra. I els inicis d'aquesta renovació nosaltres els situem en la pintura *Hostal de la Corda*, la qual fou primerament exhibida en el primer Saló de La Nova Revista i actualment exposada entre mig de les altres obres d'avui, a La Pinacoteca del Passeg de Gràcia.

No és, doncs, en la continuïtat d'una directriu on trobaríem diferències, sinó més aviat en la manera pictòrica com aquest pintor interpreta el món fenomènic. Ens referim a l'accentuació excessiva de la «boniquesa» del quadre, en detriment de les qualitats essencials de l'obra pictòrica. La finalitat d'arribar sols al «quadre bonic» és molt perillosa, tant en l'obra objectiva com en la més subjectiva. Per això ens plau constatar que Iu Pasqual va deixant de banda anteriors contactes amb els superficials colorismes per aprofundir el seu afinat verb pictòric.

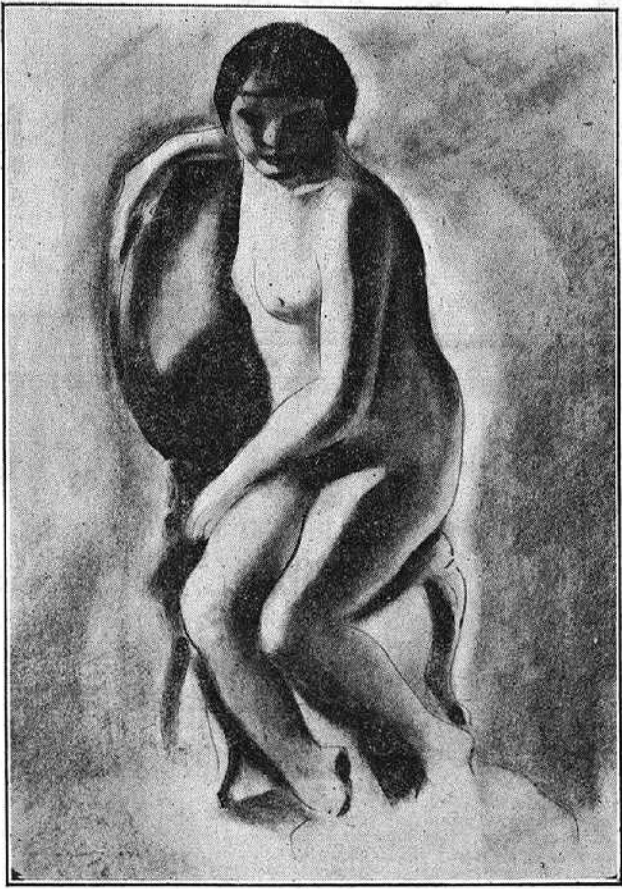
Marquès-Puig

En l'actual exposició a la Sala Busquets de les obres d'aquest intel·ligent artista, hi hem vist una nova ratificació de la seva situació acadèmica, adoptada d'un quant temps ençà. La submissió al sentit acadèmic no priva, però, que es manifesti l'afinada sensibilitat de l'artista. En la tela *La noia adormida*, la de més envergadura de l'exposició, hi ha, per exemple, el fragment de la cara d'una emotivitat remarcable, amb la qual compensa la correcció anodina dels altres fragments de la tela. En els dibuixos exhibits és on Marquès-Puig mostra el seu mestratge amb més contundència i majors qualitats. Potser excessiva-

ment sistemàtica, però, d'altra banda, cal subratllar-los per l'ajustada construcció del model.

Jaume Busquets

La Galeria Avinyó ens ha mostrat una col·lecció de dibuixos del professor de l'Escola Massana, En Jaume Busquets. D'ençà de la darrera Exposició d'Art Líturgic no havíem vist — i ens tardava de veure — obres d'aquest jove pedagog.

Jaume Busquets — Pintura

Jaume Busquets, diguem-ho tot seguit, és un excel·lent dibuixant. Un artista afinat que sap acusar les accentuacions essencials de l'objecte i menysprear les superflues. La seva línia és viva i d'afinada expressivitat. L'encarcarament dels seus anteriors dibuixos, en els quals es manifestava un perillós formulisme, ara s'ha esvaït totalment. I en guanyar agilitat ha afegit també una major consciència. En els dibuixos acolorits, Busquets sap jugar, amb força traça, els valors i el tactat de les superfícies.

Montserrat vist pels pintors catalans

La notícia donada, setmanes enrera, en aquestes pàgines, del pròxim concurs de pintura organitzat pels freres de Montserrat, s'ha confirmat. La premsa diària ja ha donat els detalls d'aquest certament importantíssim quant a la categoria dels premis atorgats. Ara només falta que els nostres pintors esmolin els pinzells i que hi concorrin amb el major entusiasme, per així correspondre a la generosa iniciativa dels organitzadors. Pensem, els nostres artistes, que en el passat concurs de «Barcelona vista pels seus artistes», l'absència d'algunes signatures de prestigi fou la causa per la qual el concurs no assolí el nivell que pertoca al nostre actual món pictòric. Sembla que entre els pintors excel·lentment «situats» hi ha una certa prevenció de concórrer a aquestes certames. I cosa semblant succeeix entre els pintors diguem-ne d'avantguarda que encara no estan situats. Uns i altres han de tenir present que un concurs com aquest és una lluita, i en els combats és on hi ha més ocasions de guanyar honor, glòria i... en aquest cas, una quantitat respectable de pessetes.

Pintors catalans de totes les tendències: aporteu el vostre concurs a la lloable iniciativa dels freres de Montserrat.

MÀRIUS GÍFREDA

PUNTS DE VISTA

Elogi de la irresponsabilitat

Al fons del fons, tots som irresponsables. No som responsables dels nostres actes. Actuem al dictat d'unes forces obscures que ens fan anar de dreta a esquerra com els dona la gana. Al fons del fons, tots som irresponsables. Aquesta irresponsabilitat, però, està subjectada per traves poderoses que inutilitzen gairebé sempre la seva iniciativa: la moral, la família, el respecte humà i altres controls. Quan aquests lligams s'afloïen, però, brolla, avassalladora, la irresponsabilitat. I brolla la bèstia. I brollen els crims, les aberracions sexuals i altres excessos. Si, socialment, cal procurar per tots els mitjans col·laborar aquesta irresponsabilitat, artísticament cal recomanar-la sense reserves.

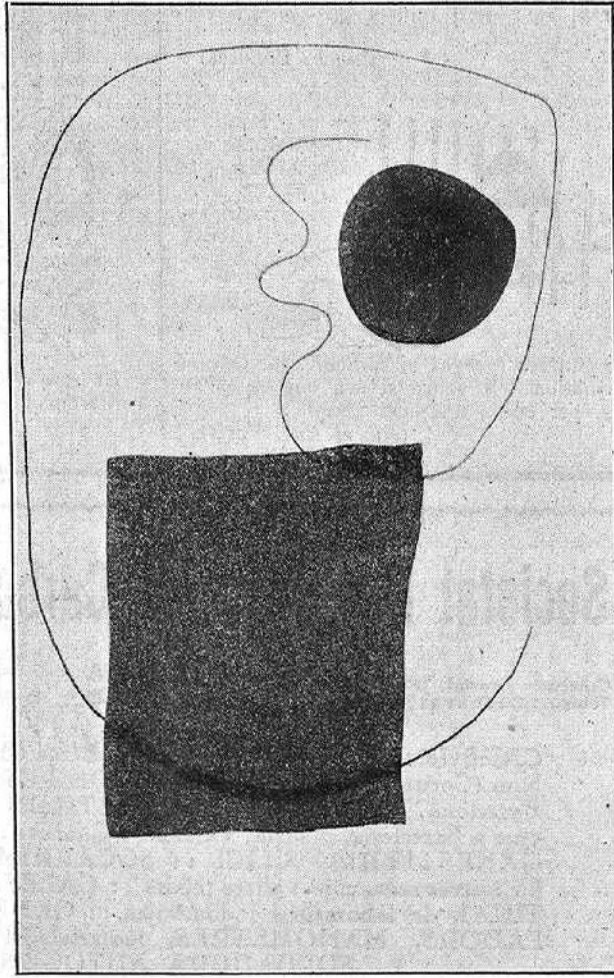
Sense aquesta irresponsabilitat, no hi ha obra d'art possible. Sense l'instint, alliberat del control de la voluntat, sense l'instint que no recerca sinó que endevina, que no raona sinó que troba, sense l'instint irresponsable no hi ha obra d'art possible. Sense aquella embranzida irresponsable l'obra artística no existeix. Unicament l'artista irresponsable ateny la genialitat. En efecte, què és sinó una gran irresponsabilitat el geni? Què és sinó un gran irresponsable l'artista genial? «Jo no recorro, jo trobo». Són paraules de l'irresponsable Picasso. «Cal romandre neutre davant la tela blanca», deia també Cézanne. I afegia que quan la intel·ligència vol explicar-se la revelació inicial, quan el raonament pretén controlar la il·luminació incontrolada, tota l'obra s'esfondra miserablement. Exacte. Molt exacte. Quan l'artista vol explicar-se el primer raig irresponsable i organitzar-lo intel·lectualment, quan vol fer-se responsable del que fa, assasina automàticament la seva obra, que cau inexorablement ferida de mort.

Modernament, el sobrerrealisme podia ésser la representació més autèntica de la irresponsabilitat. El sobrerrealisme — sobrerrealisme, segons Breton, dictat del pensament, en absència de tot control exercit per la raó, fora de tota preocupació estètica o moral — podia ésser la gran embranzida irresponsable, capaç de vivificar l'art contemporani. Podia ésser-ho, però no ho és. I no ho és perquè el sobrerrealisme ha esdevingut el moviment més responsable dels nostres temps. Una gran responsabilitat pesa damunt el sobrerrealisme. La RESPONSABILITAT DE LA IRRESPONSABILITAT. Per a ingressar al sobrerrealisme, cal ésser un home de gran responsabilitat. A desgrat de l'absència de preocupació estètica o moral, que propugna el pontífex de la secta, el perfecte sobrerrealista s'ha de preocupar constantment d'esdevinir irresponsable, s'ha de preocupar constantment de suprimir el control de la raó. El sobrerrealista, però, és víctima de tots els controls: l'ateisme, el comunisme, la revolució, l'amoralitat. El sobrerrealista pseudo-irresponsable no és res més que un gran, un immens responsable. I el que no ho és, és violentament expulsat del grup.

Salvador Dalí, el volgut i malaguanyat amic, s'ha deixat subornar per aquest estat d'esperit. Salvador Dalí, que semblava haver estat cridat a esdevinir el gran irresponsable, que havia fet obres de magnífica irresponsabilitat, ha estat subjugat pel moviment més responsable dels temps moderns: el sobrerrealisme. I s'ha convertit en un home de gran responsabilitat. Salvador Dalí té també l'enorme responsabilitat de la irresponsabilitat. I aquesta irresponsabilitat conscient l'obliga a atacar tot l'atacable.

«J'ai craché sur ma Mère», va escriure sobre una de les seves teles. «Jo no en sóc pas responsable — em deia no fa gaire —. És

el pur somni. Qui no ha assassinat, somiant, els éssers més cars, qui no ha insultat, somiant, els familiars més pròxims?» Aquesta pretesa justificació no em convenç. La inscripció susdita no és filla sinó de la preocupació d'ésser irresponsable, no és filla sinó de posseir a un grau molt elevat la responsabilitat de la irresponsabilitat. I per això, Dalí, el gran responsable, ha estat acollit amb els braços oberts pel sobre-

Joan Miró — «Collage»

realisme. I per això, també, ha esdevingut el pintor oficial del grup.

Actualment, dins el clos de la pintura, hi ha molt pocs irresponsables. Entre aquests, dos de molt grans. Ja n'hem citat un. Pau Picasso. Joan Miró, més que Picasso encara, és l'altre. Dos artistes veritables que, magníficament absents, meravellósament neutres, bellament irresponsables, produeixen les obres més intenses que surten de pinzell de pintor en aquests temps de gran, d'enorme responsabilitat.

SEBASTIÀ GASCH

DISCOS

No és fàcil passar la revista al disc, com no ho és enregistrar la música escènica en general, per la raó que, en aquest gènere musical, no és precisament la música l'únic element que atrau, i menys encara en la qual, en moltes ocasions, la partitura, ben migrada, és ofegada per la coreografia i l'aparell escènic, que enlluernen l'espectador. Només resten alguns fragments que poden quedar a l'oida, o per llur melodia fàcil o per llur ritme atraient. Per això, en escoltar aquesta música de casa estant, com que el gramòfon només ens porta aquest element, és difícil que pugui tenir massa interès. Cal afegir, encara, l'estendardització a què s'ha arribat en aquest gènere, on és difícil trobar res interessant, i això és un retrat que es pot fer fins als autors que en la sarsuela tenien un nom reconegut i unes maneres de fer pròpies, com són els Mestres Alonso i Luna.

Del primer van diversos fragments de la revista còmica *Me acuerdo a las ocho*. De tots, cal escollir els enregistrats per les *vetelles* Cèlia Gámez i Cora Gómez; sentint les seves veus soles o dialogant amb els cors de tiples, poden portar encara el record de l'espectacle contemplat abans en el teatre, més que els acudits dels tenors còmics que sense la mimica resten sense el poc valor que podien tenir. Una observació a fer: aquests fragments estan enregistats amb una perfecció a què difícilment s'haurien els editors quan es tracta d'obres de les quals es preveu que el temps aviat arreu.

Encara es fan tangos; potser ara que no es prodiguen tant hi ha una certa selecció i les orquestres que tenen predilecció per als ritmes del Plata, com és la de V. Canaro, han deixat aquell sentimentalisme ensopeït, que enlluerna només als més ensopeït concurrents de cafè alegre, animant més la dansa, que guanya en ritme amb variacions instrumentals de bon gust.

Del Mestre Serrano, pròdig com sempre en els programes de música de sarsuela, van dos fragments de *Las Hilanderas* i de *La Dolorosa*, aquesta darrera de les obres més ben fetes i a la qual el públic s'ha deixat anar aviat, emportat per la solidesa de la partitura. De *Las Hilanderas* hi ha un fragment que canta el baix Aníbal Vela, una de les figures que cultiven l'escena lírica amb més encert.

Hi va haver un temps en què els artistes lírics enregistrent discos tenien certa tirada per aquestes petites cançons que no arriben a poder-se dir *lieder*, però amb bon gust, al qual pot contribuir molt l'interpret, com esdevé en aquesta cançó de Zamacois, *Tu boca*, que canta M. Redondo.

J. G.

Me acuerdo a las ocho. — Alonso. — C. Gámez. — Breña i d'altres. — Odeon, 203.282-283-284.

Viejo ciego. — Castillo. — Orquesta Canaro. — Odeon, 183.060. — En mi rancho hay una flor. — Idem id.

Las Hilanderas. — Serrano. — Aníbal Vela. — Odeon, 203.290.

Tu boca. — Zamacois. — M. Redondo. — Odeon, 184.202. — El aguilón. — Idem id.

Orquestres i artistes aplaudits a tot el món us ofereixen aquests 10 èxits...

ORQ. SIMFONICA DE FILADELFIA (Mestre Stokowski). *El capitán. The stars and stripes forever.* Marxes. — AA-190.

JOSE MOJICA. (Tenor. Ac. Orq.) *¿En dónde estás? Alguna vez...* — Libre soy. *Un beso loco.* — DA-1166-1167.

MAURICE CHEVALIER. *Live in the sunlight, lovin' in the moonlight.* *Tú eres mi nueva dicha.* — AE-3334.

ORQ. JACK HYLTON. *Déjame besarte* (de la pel·lícula «Greek Street»). *Doing the Derby* (de la pel·lícula «Movietone Follies 1930»). — AE-3400.

IRUSTA - FUGAZOT - DEMARE I LA SEVA ORQUESTRA TIPICA. *Quimera.* Vals (Fugazot sol, ac. Orq. Típica). *Una limosnita.* Tango (Irusta sol, ac. piano Demare). — AE-3340.

BANDA HUMORISTICA «LOS GANSOS». *Basilisa.* *Baldomera.* Chorejables. — Mariana. *¡Aúpa!* Cuplet chorejable. — AE-3409-AE-3452.

ORQ. DEMON'S JAZZ. *Los majos de Jaca.* Pas doble. *Pureza andaluza.* Pas doble. — *Tenemos en la Orquesta un cometín.* Xotis chorejat. *Voces conocidas.* Sobre motius asturians (amb chor). — AE-3406-AE-3459.

Discos i Gramoles

“La Voz de su Amo”

El dia 1 d'abril, apareixerà

FONOGRAFIA

REVISTA MENSUAL DE CRÍTICA DE DISCOS I INFORMACIÓ

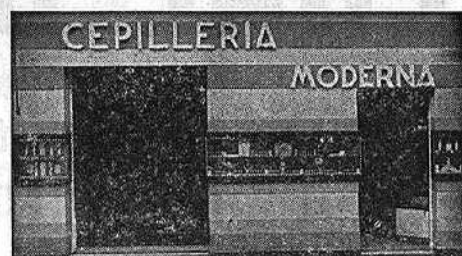
SUMARI DEL PRIMER NÚMERO:

El valor social del fonògraf, per *Henry Poulaille*. Música orquestral i de «càmera», per *Baltasar Samper*. — Opera i música vocal, cors i solistes, per *Joan Grau*. — Opereta, sarsuela, cuplets i ballables, per *Rafel Moragas*. — Jazz i films sonors, per *Adolfo Salazar*. — Música típica i popular, per *Joaquín Turina*. — Dicció, per *Joan Casas*. — Ràdio, per *Enric Calvet*. — Dibuixos i fotografies

Serà una de les revistes més perfectes en el seu gènere
Preu: 0'50 ptes. Subscripció anual: 5 ptes.

Redacció i administració: Pelai, 62 - BARCELONA

NO DEIXEU DE COMPRAR-LA

raspalls per a tots els usos

articles de neteja — objectes per a presents

rambla de catalunya, 40

— Escolteu, mare: per què les xinxes són tan planes?

— Perquè la gent hi dorm a sobre.

(Le Rire, París)

FORTUNY, S. A.

Epicerie Française: Hospital, 32
Sucursal: Salmerón, 133

Mantega TORRELAVEGA, Formatgets GÉRAIS, PETIT SUISSES, recepció diària.—Llonganissa de la nostra fàbrica de Vic.—Patés foie-gras "MARIE".—Xampany RUINART-SILLERY, "LA MARECHALE", Vin Brut i altres marques estrangeres acreditades. — Caves MONTFERRANT (Methode Champenoise), Brut, 8 pessetes.—Cuvée spéciale, 7 pessetes. — Extra Dry. — Demi-sec. — Doux, 6 pessetes.—Carte Bleue, 5'50 pessetes.—Licors de la GRANDE CHAR- TREUSE jaune et verte.—Cognac NA- POLEON, 80 anys.—Vins d'Itàlia, Rin, Bordeus i Borgonya. — Vins de Jerez i Màlaga de les primeres marques.

Seceló de Perfumeria: Rambla del Prat, 1
Presentes per a Sant Josep.—Presentem un extensíssim assortiment d'ESTOIGS de perfumeria de marca, de tots ta- manys i preus.

mobles urrutia

dormitoris, menja-
dors, rebedors, etc.

pisos complets des
de 1.000 pessetes

facilitat de pagament
a preus al comptat

carme, 14
(tocant a les rambles)

—Perdó, la senyoreta és la mestressa d'a-
quell Rolls?
—Oh, no; però moltes gràcies d'haver-
m'ho preguntat.

(Punch, Londres)

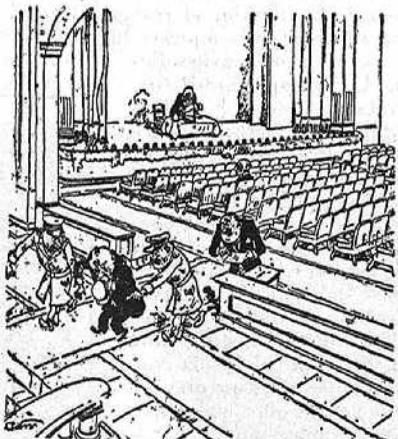
La pantera (perquè el canibal s'ha menjat
el domador).—A veure si ara em buscaran
raons, per culpa d'aquest ximple!

(Ric et Rac, París)

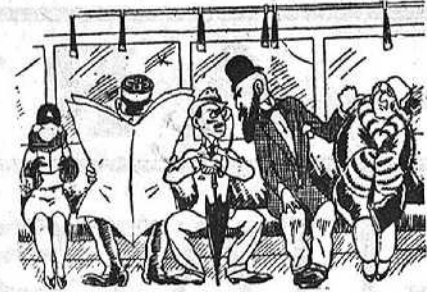
El milionari.—De manera que us voleu
casar amb la meua filla? Teniu diners?
El pretendent.—Uns cent mil francs.
El milionari.—No parlo dels que por-
teu a sobre, sinó del vostre capital.

(Candide, París)

El senyor que ha volgut assistir a una
conferència sense tenir invitació.

(Il Tevere, Roma)

—Puja una joventut més mal educada!
—Però si un jove us acaba de cedir el
seu lloc...
—Sí, però la meua dona segueix havent
d'anar dreta a la plataforma...

(Ric et Rac, París)

Primer cuc del formatge.—Què dimoni
feu, tan enfainats?
Segon cuc del formatge.—Estem cons-
truïnt uns links de golf en miniatura.

(The Birmingham Gazette, Birmingham)

DELICIOSO PURGANTE ACEITE RICINO

"Solero"
SABOR NARANJA

Anunciar a

MIRADOR

és donar a conèixer
un producte
per tot
Catalunya

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics

Correus: Apartat 190
Telegr.: "Carburos"

BARCELONA
Mallorca, 939

Telèfon 73013

CARBUR DE CALCI: Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcu-
bion (Corunya) :: OXIGEN 99 %, DE PURESA, Fàbriques a
Barcelona, València i Còrdova :: ACETILEN DISSOLT, Fàbri-
ques a Barcelona, Madrid, València i Còrdova :: FERRO MAN-
GANES i FERRO SILICI :: SOCARRIMAT i SECAT de
fils i peces seda, cotó i altres teixits :: CALEFACCIÓ INDUS-
TRIAL de laboratoris i domèstica :: GENERADORS, BU-
FADORS, MANOMETRES, materials d'aportació per la
SOLDADURA AUTOGENA

PRESSUPOSTOS, ESTUDIS, CONSULTES I ASSAIGS, GRATIS

¡NERVIOSOS!

Prou de patir inútilment, gràcies a les acreditades
GRAGEES POTENCIALS DEL DR. SOIVRÉ
que combaten d'una manera còmoda, ràpida i eficaç la

Neurastenia, Impotència (en totes les seves manifestacions),
mal de cap, cansament mental, perdut de
memòria, vertigens, fatiga corporal, tremolors, dispepsia nerviosa,
palpitacions, histerisme i trastorns nerviosos en general de les dones i
tots els trastorns orgànics que llingüin per causa o origen esgotament
nerviós.

Les Gragees potencials del Dr. Soivré,

més que un medicament són un element essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, regenerant
el vigor sexual propi de l'edat, conservant la salut i prolongant la vida; indicades especialment als
esgotats en la seva joventut per tota mena d'excessos, als que verifiquen treballs excessius, tant físics
com morals o intel·lectuals, esportistes, homes de ciència, financers, artistes, comerciants, industrials,
pensadors, etc., aconseguint sempre, amb les Gragees potencials del Dr. Soivré, tots els esforços o
exercicis fàcilment i disposant l'organisme per reprendre's sovint i amb el màxim resultat, arribant a l'ex-
trema vellesa i sense violentar l'organisme amb energies pròpies de la joventut.

Basta pendre un flascó per convèncer-se'n

Venda a 5'50 ptes. flascó, en totes les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i Amèrica

NOTA.—Dirigit -se i trametat o's ptes. en segells de correu per al franqueli. a Oficines Laboratori
Sòkatar, carrer del Ter, 16, Barcelona, rebreu gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament
i tractament d'aquestes malalties.

ANUNCIANTS...!

Una moderníssima organització completa en publicitat

Pel·lícules de dibuixos animats

mudes i sonores aplicades al servei de la tècnica
publicitària, us l'ofereix:

"AGENCIA GENERAL DE ANUNCIOS"

Vostres productes poden ésser propagats amb èxit segur per
tota la Regió Catalana i Illes Balears

200 cinemes en ciutats i poblacions
de categoria

BARCELONA: Fontanella, 10, 1.er, 2.ª - Tel. 16606

MADRID: Avinguda Menéndez Pelayo, 85, 1.er